

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 02.10.2026

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

1863 yılında temelleri atılan Ziraat Bankası, tarihsel olarak Türk çiftçisinin finansman ihtiyacını karşılamak ve tarımsal üretimi desteklemek amacıyla kurulmuş bir kamu bankasıdır. Bankanın kendi tarihçesinde de Ziraat Bankası'nın "çiftçilere kolaylık sağlamak ve tarımın gelişmesine yardımcı olmak için" kurulduğu ifade edilmektedir.

Buna karşılık Tera Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin kamuya açıklanan finansal tablolarındaki dipnotlar incelendiğinde, şirket lehine Borsa Para Piyasasına yönelik olarak Ziraat Bankası tarafından önemli tutarlarda teminat mektupları düzenlendiği görülmektedir.

KAP'a bildirilen finansal tablolara göre Ziraat Bankası kaynaklı teminat mektubu tutarı 31 Aralık 2024'te 105 milyon TL, 31 Mart 2025'te 135 milyon TL, 30 Haziran 2025'te 22,5 milyon TL, 30 Eylül 2025'te 585 milyon TL, 31 Aralık 2025'te 585 milyon TL ve 31 Mart 2026'da 585 milyon TL'dir.

Özellikle 30 Haziran 2025'te 22,5 milyon TL olan tutarın yalnızca üç ay içerisinde 585 milyon TL'ye yükselmesi, yaklaşık 26 katlık bir artışa işaret etmektedir.

Tera'nın 31 Mart 2026 tarihli KAP finansal tablosu da Ziraat Bankası kaynaklı 585 milyon TL'lik teminat mektubunu ve bunun "Borsa Para Piyasası" için olduğunu açıkça göstermektedir.

Öte yandan SPK, 2025'in son çeyreğinde bazı fonların fiili dolaşımı düşük paylarda ekonomik gerçeklik ve şirketlerin temel finansal büyüklükleriyle açıklanamayacak fiyat hareketlerine yol açığının gözlemlendiğini ve konunun 2 Aralık 2025 tarihli Finansal İstikrar Komitesi toplantısında ele alındığını açıklamıştır. SPK daha sonra fonlar üzerinden manipülasyon imkânının sınırlandırılması amacıyla düzenlemeler yapıldığını da belirtmiştir.

Gelinen aşamada SPK, 30 Eylül 2026 itibarıyla Tera Yatırım'ın sermaye piyasası faaliyetlerini geçici olarak durdurmuştur.

Ziraat Bankası ise 1 Ekim 2026 tarihinde yaptığı açıklamada Tera Yatırım'a 600 milyon dolar kredi kullandırıldığı iddiasını reddetmiş ancak Tera'nın "likit değerleri kapsamında bir kamu kurumuna yönelik olarak faaliyet alanına ilişkin düzenlenen teminat mektubunun" varlığını açıklamış, söz konusu teminat mektubunun bankaca iade alındığını ve bugün itibarıyla Tera'nın banka nezdinde herhangi bir nakdi veya gayrinakdi riskinin bulunmadığını bildirmiştir.

50089

Bu gelişmeler, kamu bankasının Tera Yatırım lehine üstlendiği gayrinakdi riskin niteliğinin, teminat mektuplarının hangi karşı teminatlar karşılığında verildiğinin ve söz konusu riskin ne zaman ve ne şekilde sona erdiğinin açıklığa kavuşturulmasını gerekli kılmaktadır.

Bu bağlamda aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. Ziraat Bankası, Tera Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ve/veya bağlı ortaklıkları lehine 1 Ocak 2024'ten bugüne kadar toplam kaç adet ve hangi tutarlarda teminat mektubu düzenlemiştir? Bunların düzenlenme, limit artırımı, yenileme ve sona erme tarihleri nelerdir?
2. KAP finansal tablolarında Ziraat Bankası tarafından Borsa Para Piyasası için düzenlendiği görülen teminat mektubu tutarının 30 Haziran 2025'te 22,5 milyon TL iken 30 Eylül 2025'te 585 milyon TL'ye çıkarılmasının gerekçesi nedir? Yaklaşık üç ayda gerçekleşen 562,5 milyon TL'lik artış hangi kredi tahsis ve risk değerlendirme süreçlerinden geçirilmiştir?
3. Söz konusu 585 milyon TL'lik gayrinakdi kredi/teminat limiti hangi makam veya kredi komitesi tarafından, hangi tarihte onaylanmıştır? Onay tarihinde Tera Yatırım'ın mali yapısı, fonlarla ilişkileri, sermaye piyasası işlemleri ve kredi değerliliği konusunda hangi incelemeler yapılmıştır?
4. Ziraat Bankası 1 Ekim 2026 tarihli açıklamasında teminat mektubunun Tera'nın "likit değerleri kapsamında" düzenlendiğini belirtmiştir. Bu "likit değerler" tam olarak nelerdir? Hisse senedi, yatırım fonu katılma payı, Tera Portföy tarafından yönetilen fonlara ait varlıklar veya bu fonların portföyünde bulunan menkul kıymetler karşı teminat olarak kabul edilmiş midir?
5. Karşı teminat olarak hisse senedi veya fon katılma payı alınmışsa bunların teminat mektubunun verildiği tarihteki piyasa değeri ile bugün/tasfiye tarihindeki gerçek veya tasfiye değeri arasında ne kadar fark bulunmaktadır? Değer kaybı nedeniyle Ziraat Bankası herhangi bir zarara veya karşılanmamış riske maruz kalmış mıdır?
6. Ziraat Bankası tarafından düzenlenen söz konusu teminat mektupları Takasbank/Borsa Para Piyasasında Tera Yatırım'ın borçlanması veya fonlanması amacıyla kullanılmış mıdır? Kullanılmışsa Tera bu teminat mektupları sayesinde Takasbank/Borsa Para Piyasasından toplam ve azami olarak ne kadar finansman sağlamıştır?
7. Bu finansmanla gerçekleştirilen işlemlerin Tera Yatırım, Tera Portföy veya ilişkili fonların yaptığı pay senedi ve diğer sermaye piyasası işlemlerinde kullanılıp kullanılmadığı Ziraat Bankası, Takasbank, SPK veya Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır?
8. SPK'nın açıklamasına göre bazı fonlardaki olağandışı fiyat hareketleri 2025'in son çeyreğinde kamu otoritelerince gözlemlenmiş ve konu 2 Aralık 2025 tarihli Finansal İstikrar Komitesinde görüşülmüştür. Buna rağmen Ziraat Bankası'nın Tera lehine 585 milyon TL'lik teminat mektubunun 31 Aralık 2025 ve 31 Mart 2026 tarihli finansal

50089

tablolarda devam etmesinin gerekçesi nedir? Banka bu gelişmeler üzerine Tera'nın kredi ve karşı taraf riskini yeniden değerlendirmiş midir?

9. Ziraat Bankası'nın 1 Ekim 2026 açıklamasında “teminat mektubu Bankamız tarafından iade alınmıştır” denilmektedir. Teminat mektubu tam olarak hangi tarihte iade alınmıştır? KAP'ta görülen 585 milyon TL'lik teminat mektubu ile bankanın açıklamasındaki mektup aynı mıdır?
10. Teminat mektubunun iadesi SPK'nın Tera/Tera Portföy hakkında inceleme başlatmasından önce mi, sonra mı gerçekleşmiştir? İade tarihinde Tera'nın Takasbank'a veya diğer finansal kuruluşlara söz konusu teminat mektubuna bağlı herhangi bir borcu bulunmakta mıydı?
11. Bankanın “bugün itibarıyla nakdi veya gayrinakdi risk bulunmadığı” açıklaması dikkate alındığında, Ziraat Bankası'nın Tera işlemleri nedeniyle geçmişte herhangi bir teminatı nakde çevrilmiş, karşı teminatı paraya dönüştürülmüş, alacağı mahsup edilmiş veya zarar karşılığı ayrılmış mıdır? Tera ilişkisi nedeniyle Bankanın doğrudan veya dolaylı olarak uğradığı herhangi bir zarar var mıdır?
12. Tera Yatırım veya ilişkili şirketler lehine düzenlenen teminat mektupları nedeniyle Hazine'nin, Ziraat Bankası'nın, iştiraklerinin veya nihayetinde kamunun üzerinde bugün itibarıyla doğrudan, dolaylı, şarta bağlı ya da hukuki ihtilaftan kaynaklanabilecek herhangi bir mali risk bulunmakta mıdır?
13. SPK'nın Tera Yatırım'ın faaliyetlerini durdurduğu ve Tera Portföy tarafından yönetilen bazı fonların tasfiye sürecine girdiği mevcut durumda, Ziraat Bankası'nın Tera ve ilişkili şirketlere ilişkin geçmiş kredi tahsis ve teminat mektubu işlemleri hakkında Bakanlığınız, BDDK, Banka Teftiş Kurulu veya başka bir kamu kurumu tarafından inceleme/soruşturma başlatılmış mıdır?
14. Son beş yılda Ziraat Bankası'nın tarımsal kredi talebi reddedilen veya kredi limitinin yetersizliği nedeniyle talebi tamamen karşılanmayan çiftçi sayısı ve talep tutarı yıllar itibarıyla nedir? Aynı dönemde Tera Yatırım ve bağlı/ilişkili şirketlerine tahsis edilen toplam nakdi ve gayrinakdi kredi limiti ne kadardır?